

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/212/2012
Identifikačné číslo spisu:	5610209855
Dátum vydania rozhodnutia:	30.03.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Oľga Belková
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:5610209855.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v dedičskej veci po poručiťke L., rod. M., narodenej XX. D. XXXX, zomrelej XX. D. XXXX., naposledy bývajúcej Mesto G., vedenej na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 3 D 148/2010, Dnot 148/2010, o dovolaní Slovenskej republiky, za ktorú koná Obvodný úrad Žilina proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 31. mája 2012 sp. zn. 5 CoD 9/2012, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš uznesením z 12. marca 2012 č.k. 3 D 148/2010-105 Dnot 148/2010 určil všeobecnú cenu majetku poručiťky sumou 8.621,39 Eur, výšku jej dlhov sumou 7.766,42 Eur a čistú hodnotu dedičstva sumou 854,97 Eur. Podľa § 175q ods.1 písm. b/ O.s.p. potvrdil, že dedičstvo nenadobudol žiaden dedič a celé dedičstvo pripadá štátu - Slovenskej republike. Zároveň rozhodol, že odmenu a hotové výdavky notárky JUDr. X. v sume 185,64 € bude vyplatených z rozpočtových prostriedkov Okresného súdu Liptovský Mikuláš v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia o dedičstve, na jej účet.

Krajský súd v Žiline na odvolanie dediča Slovenskej republiky - Obvodného úradu Žilina uznesením z 31. mája 2012 sp. zn. 5 CoD 9/2012 uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil s poukazom na ustanovenie § 219 ods. 1, 2 O.s.p. K námietke odvolateľky týkajúcej sa rozhodnutia veci bez nariadenia pojednávania uviedol, že súd prvého stupňa mal nepochybne preukázaný rozsah dedičstva, t.j. aktíva a pasíva a preto ani podľa odvolacieho súdu nebol zákonný dôvod nariadiť vo veci pojednávanie.

Proti tomuto uzneseniu podala dedička Slovenská republika - Obvodný úrad Žilina dovolanie, ktoré odôvodnila tým, že konanie, ktoré vydaniu rozhodnutia odvolacieho súdu predchádzalo, je zaťažené vadou podľa § 237 písm. f/ O.s.p., lebo štátu - Slovenskej republike bola odňatá možnosť konať pred súdom a využiť svoje procesné práva, keď súd (súdny komisár) prejednal dedičstvo bez nariadenia pojednávania. Žiadala napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť na

ďalšie konanie. Zároveň žiadala odložiť vykonateľnosť oboch rozhodnutí.

Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil splnenie predpokladov pre odloženie vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia v zmysle § 243 O.s.p. a v súlade s ustálenou praxou tohto súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), za ktorého koná jeho zamestnanec s právnickým vzdelaním (§ 241 ods. 1 veta druhá O.s.p.) bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal predovšetkým jeho prípustnosť a dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti takému rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, preto ho treba odmietnuť.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). Podmienky prípustnosti dovolania sú podrobne upravené v § 237, § 238 a § 239 O.s.p., pričom v § 237 sú stanovené podmienky prípustnosti dovolania proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu bez ohľadu na jeho procesnú formu, v § 238 sú podmienky prípustnosti stanovené pre rozhodnutie odvolacieho súdu vo forme rozsudku a v § 239 pre rozhodnutie vo forme uznesenia.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením, ktorým potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa, preto bolo potrebné podmienky prípustnosti v tomto prípade skúmať podľa § 237 a § 239 O.s.p.

Podľa § 239 O.s.p., dovolanie je tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa (ods. 1 písm. a/) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev na zaujatie stanoviska, pričom dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ (ods. 1 písm. b/). Dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 O.s.p.). Ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, o znalečnom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením (§ 239 ods. 3 O.s.p.).

Vzhľadom k tomu, že v prejednávanej veci sa nejedná o žiaden z uvedených prípadov, dovolanie nie je podľa § 239 O.s.p. prípustné.

S prihliadnutím na námietku dovolateľky a tiež vzhľadom na zákonnú povinnosť dovolacieho súdu (§ 242 ods. 1 O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z vád uvedených v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p., dovolací súd sa zaoberal aj otázkou, či sa v konaní na súde nižšieho stupňa nevyskytla niektorá z týchto vád, t.j. či v prejednávanej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku vecí právoplatne rozhodnutej alebo prekážku už prv začatého konania, nepodania návrhu na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka konať pred súdom alebo rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania pred nesprávne obsadeným súdom. Pokiaľ ide o procesné vady podľa § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p., dovolateľ v dovolaní nenamietal a tieto v dovolacom konaní ani nevyšli najavo, preto prípustnosť dovolania z týchto ustanovení nemožno vyvodiť. Dovolací súd osobitne skúmal dovolaním namietanú procesnú vadu podľa § 237 písm. f/, O.s.p., t.j., či nedošlo k odňatiu možnosti účastníka konať pred súdom, a dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné ani podľa tohto ustanovenia, nakoľko procesnú vadu podľa § 237 písm. f/ O.s.p. v konaní nezistil.

Dovolateľka namietala, že v konaní jej postupom súdov bola odňatá možnosť konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. tým, že konanie o dedičstve prebehlo bez toho, aby vo veci bolo nariadené pojednávanie a to napriek tomu, že § 175j O.s.p. dáva len možnosť prejednať dedičstvo bez pojednávania, pričom nie v každom prípade je to správne, keď súdny komisár nezohľadnil všetky súvislosti a štátu nedal možnosť reagovať na zistený stav, vyjadriť sa k zisteným skutočnostiam, k cene dedičstva, požiadať o zvolanie veriteľov a dohodnúť sa s nimi na spôsobe úhrady ich pohľadávok.

Podľa § 237 písm. f/ O.s.p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký nežiaduci postup súdu v prejednávanej veci, ktorým súd účastníkovi konania znemožní realizáciu tých práv, ktoré mu priznáva Občiansky súdny poriadok za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Táto vada je významná najmä vtedy, ak súd postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s inými všeobecne záväznými právnymi predpismi, a tým odňal účastníkovi jeho procesné práva. Medzi najzávažnejšie prípady odňatia možnosti konať pred súdom možno zaradiť situácie, keď súd rozhodoval bez nariadenia pojednávania a neboli na to splnené podmienky, ak účastníka na pojednávanie riadne nepredvolal alebo ak rozhodol bez toho, aby bola dodržaná zákonom ustanovená lehota na prípravu pojednávania.

Podľa § 462 Občianskeho zákonníka, dedičstvo, ktoré nenadobudne žiadny dedič, prípadne štátu.

Podľa § 175j O.s.p., na prejednanie dedičstva nie je potrebné nariaďovať pojednávanie, ak súd potvrdí jeho nadobudnutie jedinému dedičovi, alebo ak dedičstvo prípadne štátu podľa § 462 Občianskeho zákonníka.

Z obsahu spisu vyplýva, že poručiťka zomrela bez zanechania závetu, zomrela rozvedená a zákonní dedičia v I, II, III a IV. dedičskej skupine dedičstvo odmietli a preto podľa § 462 Občianskeho zákonníka dedičstvo pripadlo štátu. To znamená, že postup súdneho komisára v danej veci bol v súlade s § 175j O.s.p. a ak za tohto stavu na prejednanie veci pojednávanie nenariadil, neodňal dovolateľke možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., pretože postupoval v zmysle platnej právnej úpravy.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti potrebné bolo uzavrieť, že prípustnosť dovolania nie je daná ani podľa § 237 O.s.p., ani podľa § 239 O.s.p., a dovolanie teda smeruje proti takému rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému nie je prípustné. Najvyšší súd Slovenskej republiky ho preto podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 veta prvá O.s.p. odmietol bez toho, aby bola preskúmaná vecná správnosť napadnutého rozhodnutia krajského súdu.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0 .

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.